

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL III.

"Gazeta" este în fiecare zi.
Abonamente pentru Anstro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și strălăutate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se primumără la toate oficiile
postale din întru și din afară
și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
la administrațiune, piațamare
Nr. 22, etagiul I.: pe un an
10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în
casă: Pe un an 12 fl., pe
șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Ună esemplară 5 cr. v. a. s. 15
bani.
Atât abonentele cât și
inserțiunile sunt a se plăti
înainte.

Nr. 185.

Brașov, Vineri 18 (30) Augustu

1889.

Brașov, 17 Augustu v.

Șovinistii ungaru sunt necorigibili.

Li-se spune în toate chipurile și în toate tonurile, că Nemaghiarii țină cu orice preț să se folosască de limba lor maternă chiar și acolo, unde întemplantarea nenorocită ar fi adusă cu sine, ca să ia parte la conducerea unor afaceri împreună cu acestu soiu de șovinist ungaru necorigibili. Cu toate astea, nu e chipu să i faci se 'nțeleagă ce e corect și cuviincios, necum să respecte dreptul altuia.

În astfelu de împrejurări nu e mirare, decât raporturile dintre naționalitățile nemaghiare și dintre cei dela putere se înăspresc mereu și adeseori se că puternică expresiune acestei înăspri de câte ori se ivesc casuri, în care dușmanii naționalităților găsesc cu cale a lovi în drepturile Nemaghiarilor, nerespectându-le nici limba nici naționalitatea.

Așa s'a întemplantu în zilele acestea în conventulu districtualu alu superintendentei conf. augsb. de dincoace de Dunăre, de care se țin cinc seniorate slovace și trei seniorate cu limbă mixtă, care și-a ținutu adunarea în Pojunt.

Cestiunea limbei a făcutu, ca trei zile de-arëndulu să fiă ședințele conventulu furtunose, ér în ședința din urmă ferberia se și ajungă culmea.

Și nimeni altulu n'a fostu de vină decât dușmanii naționalităților nemaghiare, cari, încuragiați prin regimulu prigonirilor și nedreptăților, numitu tiszaiști, nu mai respectă nici ei nici dreptu nici lege, și nu se lasă a fi conduși decât numai de sentimentulu de ură în contra a totu ce nu e maghiar.

În conventulu din vorbă, pre-

cum se pôte vedé din numărulu senioratelor după limbă, membrii slovaci formeză maiortitatea și prin urmare și limba de desbateré ar trebui să fiă mai multu, cea slovacă, mai alesu că nici unu senioratulu curat ugresc nu există în superintendența amintită.

Cu toate astea, uneltele maghiarisării, ca și cum s'arū fi găsitu într'unu conventu ugresc, n'au vrutu să țină sémă de maiortitatea membrilor slovaci, caria stăruitu din toate puterile și mai alesu în ședința din urmă au intervenitu cu totă energia să se facă desbaterile în limba slovacă, singură îndreptățită în prima liniă în acelu conventu.

Trebbe că s'au petrecutu scene violente în sinulu conventulu, de vreme ce ședințele s'au ținutu în cea mai mare parte cu ușile închise, așa că încă nu se scie nimic despre rezultatulu luptei celei bărbătesci a Slovacilor pentru dreptulu limbei lor.

Destulu, că șovinistii ungaru s'au alesu și de astădată cu trista experiență, că nu se pôte înabuși vocea naționalităților prin nici unu felu de ilegalități și presiuni, că prafu și țerină se alege de toate uneltirile de maghiarisare.

În „Budapesti Hirlap“ se plânge unu ungaru despre Croați, „că înaintea lorū nu e omū mai urgentu decâtu Maghiarul“.

Pôte fi acestu tristu faptu altă urmare, decâtu a încercărilor din trecut ale regimulu ugresc și a șovinistilor ungaru d'a propaga maghiarismulu în Croația, — încercări cari au fostu spulberate?

Dér o vorbă dice: Celu ce sémână vëntu, furtună eulege. De ani douăzeci vëntu sémână și guvernulu și ceta șovinistă ugrescă, ađi cu firma kulturregylestă. Timpulu ar fi, să pună ca-

pētū pornirilorū celorū nenorocite de maghiarisare, căci numai bine nu potū aduce, și se 'nțelegă, că nici prin legi nedrepte, nici prin prigoniri și presiuni, nici prin forță și uneltiri nu se pôte înabuși limba și naționalitatea popórelorū nemaghiare, ér a sădi ura și dușmănia între popórele aceleși patrii, e o crimă.

DIN AFARĂ

Noua lege militară franceză.

Telegrama, ce amū fostu primitu la 15(27) Augustu din Berlinu, ne spune, că foile oficiose germane, provocându-se la reorganizarea armatei franceze, pledază pentru sporirea armatei germane; totodată se mai spune, că se vor cere parlamentulu credite militare forte mari.

În adevăru, noua lege militară franceză îngrijesce forte multu pe cei din Berlinu, căci prin ea se face cu puțință a ridica Franca armată în masse mari. Însași oficiosa „Kölnische Zeitung“ mărturiscesc, că această lege e ună pastu însemnată, care va avé grave urmări. Principiulu legii e, că fiă-care cetățenū des-toinicu are să fiă soldatū. Deja prin legea cea vechiă Franca, deși are cu 9 milioane locuitori mai puțină ca Germania, ridica cam totu atâtă recruți ca Germania, așa că armata permanentă franceză întrecea pe a Germaniei cu 22,000 omeni (489,900 după bugetulu pe 1889 față cu efectivulu de pace germanu de 468,409 omeni.)

În viitoru va recruta Franca cu 60,000 omeni mai multu, va forma deci mai multu soldați și va spori și reserva concediându-se o parte după serviciu de unu an, pe când ceilalți vor servi trei ani. Franca deci în curëndu va fi pusă în pozițiune a dispune de masse de soldați instruiți multu mai mari, decâtu Germania. Se realizază deci idealulu înarmării generale a popóruului pentru răsboiulu popórelorū, ce se va purta până la estremu.

Ridicarea în massă, ce în 1871 încercase a o imita Gambetta, se pregătesce acum după unu plan bine stabilitu. Nu masse neinstruate vor fi de aici înainte chemate la arme, ci soldați instruați în număr necunoscutu până acum. Esențialu e, că pentru aceste milioane de soldați s'au făcutu pregătiri chiar în pace într'unu modu nedobânditu până acum de Germani, pentru ca să-i constituie în corpuri de trupe, în bataliune, regimente, divisiuni, corpuri de armate și armate cu conducători și cu staturi majore. Deja acum posede Franca mai multe cadre decât Germania și în pace armata ei e multu mai înavuțită cu oficeri speciali, curi sunt în mare număr disponibil pentru conducerea formațiunilorū celorū nouă.

Pregătiri militare sërbesci.

Ministrulu sërbescu de răsboiu a ordonat, că toți călărășii celorū două chemări și soldații de trenu trebuie să fiă provăduți cu caii necesari, ai lorū proprii, respective cu caré și animale de trasu, ca să fiă în orice vreme gata pentru o eventuală întrebuințare la exercițiile de arme. Totu așa medicii militari și soldații brutărilor militare au primitu avisuri să fiă gata pentru convocare. Cei din urmă au asemenea să fiă chemați la serviciu pe 15 zile. Dispozițiunile acestea și altele de felulu acesta luate în timpul din urmă, precum și articuli răsboinicū ai diarelorū din Belgradu și înarmările ce se dice, că le face Bulgaria, au produs mare neliniște în populațiune. Din cauza aceta ministrulu de interne a publicat în foia oficială „Srpske Novine“ o declarațiune, prin care se desminte orice intențiune răsboinică a guvernulu sërbescu, spunëndu că prin dispozițiunile ministrulu de răsboiu se esecută legea militară în ce privește exercițiile anuale de arme.

Cestiunea desarmării.

Pressa rusă se ocupă cu sgomotele despre planuri de desarmare și dă expresiune părerei, că nici pentru Rusia nici pentru Franca nu pôte fi vorba de

FOILETONULŪ „GAZ. TRANS.“

(3)

Capitulu alu XVII-lea

și celu de pe urmă din partea a VI-a a „Memoriulu“ lui Iosifū Sterca Șuluțiu, care se va publica mai târziu.

(Urmare.)

Intr'o di am pornitu să cetesc în scripțiunile de pe numeroșele table comemorative, ce se află pe piramide, pe stânci, pe ziduri, pe bănci și alte locuri publice.

Unele erau dedicate spre aducere aminte pentru însănoșarea respectivulu și de a gloriifica puterea vindecătoare a apei.

Am aflatu inscripțiuni pline de spirit și forte semnificative, în toate limbile Europei, numai românesce nu.

Cum? Se pôte ca pe acestu pământu să nu fi călcatu picioru de Românu?

Pardon! acuma mī vine aminte, că am cetitu în cetate, în strada principală pe o ferestru, pe sticlă, tipăritu românesce cu litere mari: „Aici se schimbă galbini“.

Pe o bancă aședată în brădetu, la locu forte potrivit, stă scrisu în limba

maghiară: „Călătorule! odihnesce nițelu aici, dér înainte d'a pleca mai departe, decât ești Maghiaru, cugetă la patria ta și trimite-i din depărtare unu suspinū. 1859“.

Acestu „1859“ esplică totu.

În acelu anu domnia absolutismulu austriacu în Ungaria; ér inscripțiunea de pe tabla comemorativă trebuia tradusă în limba germană și subșternută poliției, pentru concesiune. Cine a cunoscutu sistemulu de pe acelu timp, va sci, că trebuia să ai curagiu „de-a trimite unu suspinū patriei tale“.

Eram adâncitu în cugete, când deodată se opresce înaintea mea unu domnū bătrânū, mă salută și-mi dice:

— Frumosu prospectu, nu-i așa domnule?

— Forte frumosu; întréga cetate se vede cu toate zidurile ei pompoșe; dér cea mai frumosă stradă e totuși acăsta, vis-à-vis, în care se află templulu jidovescu.

— Nu numai templulu, ci întréga stradă e jidovescă, cu toate palatele și grădinele ei.

— Cum se pôte?

— În tinerețele mele, în acea stradă de ambele laturī erau grajduri, pe ale

cărorū ferestri își scotéu mari cai frumoși muscălesci capetele. Pe acelu timp domnii cei mari din Rusia veniau d'a dreptulu cu trăsurile lorū pân'aci și lasau forte multu bani între noi. Ađi ne-au coplesitu Jidovii cu totulū totu. Nu mai putemū trăi de ei. Ce e dreptu, ura în contra lorū e teribilă, dér n'ajută ni micu. În zilele aceste s'a întemplantu éra o scenă hazliă: Unu Rabinu mergea dela Aberg — care e două ore îndepărtat de cetate — pe inserate acasă. A intrat într'unul din locurile — eșitoare, care se afla în apropierea drumulu, în brădetu . . . Unu ștudentu ștregarū, care mergea îndărătulu densusulu, a săritu acolo, a încuiatū ușa și a fugitū. Se dice că Rabinulu striga ca din gura șerpelui: „Wai mir geschehen! Gott über die Welt!“ A trebuitu să stea multu acolo, căci astfelu de excursiuni mari numai puținū întreprindū, și de regulă dimi-neța.

— De cumva va fi avutu norocū, ca să stea până de dimi-néța acolo, apoi s'a pututu deprinde în strigătulu de reclamă jidovescū, cu care-și recomandă marfa: „Carniol und Wagenschmire; Diamant und Federwische; Fidibus und Grojerkäse. Alles echt und fein. Feine

„Waare gute Waare. Gott über die Welt! „Wai mir geschehen!“

Ce-i voia lui Dumneșu! Parcă e cestia jidovescă la ordinea zilei, ori cu cine vorbesce: Jidovii și éra Jidovii.

Am pornitu mai departe. Deodată audu unu risetu cumplitu, mă uitu într'acolo și vedu mai multu domni ședëndu pe o bancă; unulū stetea în picioare înaintea lorū și cetea dintr'unu diart germanū. Ridéu de răsuna codrulū.

— Cetesce încă odată, te rogū, e pré frumosă și nimerită poesiă, dișe unulū dintr'înșii.

M'am opritu și eu și am cuprinsu locu în apropierea lorū.

Domnulū de mai 'nainte ceti d'a capo.

Era o poesiă plină de satiră și umorū, într'unu diart din Praga, scrisă cu multu spirit; conținea rugăciunea Creștinismulu cătră Dumneșu.

Creștinii se plângū amarū în contra Jidovilorū și rógă pe Dumneșu, ca să-i adune pe toți Jidovii, din întréga lume, să-i ducă la Marea rosă; să despice marea în două, precum a făcutu, bagu sémă, Moise, când i-a trecutū pe Jidovii cu picioarele uscate, — și se-i bage pe toți acolo:

desarmare, deorece adevăratea problemă a legii de pace e aceea, de a constrânge pe Rusia și pe Franca să se mulțamească cu pierderea Bulgariei, respective a Alsatiei-Lotaringiei. „Novoje Vremja“ sorie că, câtă vreme cestiunea balcanică nu se va regula în mod pacific, numai o pace înarmată e cu putință.

Cercetări domiciliare, arestări, confiscări de țiare în Galiția.

În zilele trecute s'au făcut în Lemberg numeroase cercetări domiciliare, au fost arestați și dați pe mâna tribunalei scriitorii ruteni Franko și Fawlik, un învățător privat din Chiev, anume Degen, și două surori ale lui, studenții dela universitatea din Chiev Krystiakowski și Maszczynski, secretarul de cancelariă al reuniunii „Proswita“, Skorodinski, și preotul Kuziow. De asemenea în provincia s'au făcut numeroase cercetări domiciliare. Motivul nu e bine cunoscut. Unii vorbesc de uneltiri socialiste, alții cred că aici joacă rol și cestiunea rutenă. Cercetare domiciliară s'au făcut și la rudenii de ale deputatului din parlamentul austriac P. Ozarkiewicz. Țiarele rutene „Czerwona Rus“ și „Dilo“ au fost de trei ori confiscate pentru articuli, în cari se vorbea despre plănuita predare a seminarului clerical ruten în mâinile Jesuiților și despre raporturile rutene. Amândouă țiarele, în locul articulelor confiscate, au publicat în a doua ediție psalm de pocăință în limba slavă bisericăscă. Aceste ediții încă au fost confiscate.

SCRIILE ȚIELEI.

Prinsefa Stefania în România. Indată ce Regina României se va întorce în țară, va merge în vizită la suveranii români prinsefa Stefania, soția decedatului archiduce Rudolf. Prinsefa va sta în România vre-o 20 de zile, precum spune „Românul“.

Statutele „Reuniunii de cântări“ a economilor gr. cat. din Șomcuta-mare au fost aprobate de ministerul ungu-resc de iterne.

O adunare a partidei populare sâsești a fost convocată în Heliu Dumineca trecută. Deputatul Iosef W. Filtsch vorbește despre situațiunea politică internă, critică reconstruirea ministerului, dela care încă nu se poate nimic bun aștepta, câtă vreme e Tisza în fruntea guvernului. De aceea nu e motiv de a

renunța la opozițiunea partidă poporală sâsească și deputații ei. Vorbitorul constată, că întreaga partidă e gata a se alipi unui guvern nou, care ar fi devotat progresului și dreptății, și ar fi dispus să facă să înceteze gravaminele cele mai principale.

Pe liniile ferate ung. de stat se vor introduce, precum se vorbește, vagoane de durmit și de restaurațiune, dându-se la întreprindători privați.

Tămbălăul Kossuthist a făcut un fiasco și în Pesta și în Clușiu. Gură multă și trebă puțină. Câte-va stéguri unguresci, câte-o ferestă iluminată, o procesiune de câți-va inși pe strade, câte-va vorbiri, incidente și tumulturi: asta-i tot ce s'au făcut pentru serbarea onomastice „dinastiei“ Kossuth, care în 1848 a strigat: „Dinastia Habsburg-Lotaringia a încetat de a mai domni“. I-s'a trimesut lui Kossuth o telegramă la Turin de cuprinsul: „Voia să te întorc numai în patria independentă, noi ne pregătim pentru primirea ta“. Acestă demonstrație antidinastică s'au făcut fără să fiă oprită de „dinasticul“ guvern ungu-resc.

Contrabandă de omeni. La 26 Augustă se încercă Frideric Gebauer de aci, care a fost de repetite ori pedepsit de poliția pentru contrabandă de omeni, să treacă peste granița în România 6 calfe butnari, der o patrulă de gendarmeria l'a împedat. În contra lui Gebauer, care a fugit, s'au pornit pertractare penală.

Ministrul român de resbelă va însărcina pe atașii militari români de pe lângă legațiunile din Viena și Paris să asiste la marea manevre ale armatelor austriace și franceze, cari se vor face în Septembrie. Atașii români în aceste două orașe sunt: căpitanul Văseșcu la Paris și maiorul Coandă la Viena, spune „Naționalul“.

Congresul oculiștilor în Paris. Dr. Crăinicianu va pleca la Paris, ca să ia parte la congresul de oftalmologie ce se va ține în curând în capitala Francei. Va lua parte la acestă congres din partea României și d-l Dr. Petrescu.

Cazacii la Prutu. Din Ungheni află „Românul“, că acolo în zilele din urmă o sotniă de Cazaci a făcut numeroase încercări pentru a trece Prutul înot. Cazacii de mai multe ori au trecut pe malul român și apoi imediat s'au întors.

Ghiarile „Kultur-egylet“-ului în Deva.

Deva, Augustă 1889.

Dacă ore cui îi va trece vre-odată prin gând să facă psihologia omenilor, căroră le place să se razime de umbre și să se imbecite de frase frumoșe dermincinos, noi îl sfătuim să nu se ostenească cercând cine scie pe unde prin lume și prin țără după astfel de pacienți, ci, dacă e dela noi, să se așede frumoș într'un loc, er dacă e străin, să vină numai în Ardél, Bănat și Tera-Ugurescă, să se pună la odichină și să iee cu luare aminte la țintă în masă pe conducătorii de aci ai poporului unguresc, să le pândască și observe bine toate mișcările lor așa numite „culturale“ și politice, acestora să le facă observațiunile critice, și dăm rămasă, că pe tot rotogolul pământului nuși va găsi un mai bun pacient pentru ajungerea la strălucit succes în studiul său!

Cele ce le vom povesti mai la vale, ne vor sprijini acestă vorbă.

Pe ziua de 21 Augustă n. a. c., primarul orașului Deva a convocat senatul orașenesc la o adunare generală *extra-ordinară*, sub cuvânt că e a se lua o „importantă și grabnică“ hotărere. S'au întrunit senatul, er grabnica și importantă hotărere a stat într'aceea, că primarul a adus la cunoștința senatului, că „Kultur-egylet“-ul din Clușiu, a făcut întrebarea, că nu cumva orașul Deva ar dori, ca el, Kultur-egylet-ul, să-și țină adunarea generală din estimp în centrul comitatului Huniadoriei, în Deva?

Lucru firesc, că întrebarea acestă primarul nu o putea presenta senatului numai așa singur ca o întrebare, ci ca să nu-i fiă urit, i-a dat de călăuză și o propunere a d-sale, că da, să se invite Kultur-egylet-ul ași ține la Deva adunarea.

Er apoi adresându-se senatului, l'a întrebat: Ce dicită d-văstră la acestă?

Ca răspuns la întrebare, s'au sculat d-l advocat Francisă Hossu-Longin și a rostit cam următoarele:

„Onorată adunare generală! Eu, și dimpreună cu mine toți adevărații Români, cu totă dragostea și la toate ocașiunile sprijinim în mersul său ori-ce fel de reuniune, ce are de scop nefățărit ală activității sale înaintarea poporilor; dreptă aceea salutăm cu plăcere toate întreprinderile de acestă natură, și nu ne codim a le da ajutorul posibil când ni-se cere. Aici însă avem de a face cu Kultur-egylet-ul. Er Kultur-egylet-ul e o societate mare, carea poște să aibă ori-ce fel de alte ținte, numai aceea de a propaga cultura maghiară, nu! E astăzi indeobște cunoscut, că tendințele acestei reuniuni bată hotărît în aspirațiunile și în drepturile cultu-

rile ale celorlalte națiuni, ce constituie acestă stată poliglotă. Adevăratul său scop, precum s'au dovedit de nenumărate ori și în felul neindolnic, nu este răspândirea culturale unguresci, ci submasca acestă, scopul său este: sporirea la numără a rasei unguresci în proporțiune cu scărțirea la numără a celorlalte naționalități.

„Este Kultur-egylet-ul o reuniune *culturală*, ci vedită *politică*, er ca a-tare eu, și dimpreună cu mine toți adevărații Români din Deva, nu dorim ca acestă reuniune să-și țină adunarea generală în orașul nostru și nu pot primi propunerea ce ni se face, din contră, dorim, ca în mijlocul nostru să nu vindă până-i lumea! Imi pare rău, că trebuie să facă o astfel de declarație, der d-l primar m'a constrins la acestă, punându pe tapet o cestiă de nici o însemnătate, pentru ceea ce și propun, ca să se ridice numai decâtă dela ordinea țiel.“

Vorbele d-lui Hossu n'au priit, se vede, prea tare membrilor din senat, cari suntă totodată și membri ai Kultur-egyletului, căci ele au pus în mișcare sângele în vinele d-lui inspector regesc de scole Ludovic Réthi și l'au îndemnat să se exprime cam astfel:

„D lor! Antevorbitorul e în o mare rățăire, când presupune despre Kultur-egylet, că ar fi urmărind scopuri ce bat în aspirațiunile culturale ale celorlalte naționalități dela noi, și în specială că ar voi să unguizeze în țără. Din potrivă! Kultur-egylet-ul are *sublimă* menire de a lăți în ceruri cât se poște mai larg cultura maghiară, fără însă a se atinge de drepturile celorlalte națiuni. Apoi trebuie știut, că acestă reuniune e compusă din cei mai ilustri bărbați ai Ungariei; — de aici din mijlocul nostru încă suntă forte mulți aceia, cari suntă membri ai Kultur-egyletului și noi am simțit deja îmbucurătoarele efecte ale întreprinderilor aceluia, pentru ceea ce în numele membrilor societății resping insinuarea rătăcioasă a antevorbitorului. Că Kultur-egylet-ul are cele mai nobile intențiuni, dovedese și faptul, că însuși Maiestatea Sa, când cu petrecerea în Ardél, a primit deputațiunea Kultur-egyletului și s'au exprimată față de instituțiune în cuvinte binevoitoare. Er Kultur-egylet-ul o reuniune sprijinită de chiar unii membri ai înaltei case domnițore. Dreptă aceea declară sus și tare de *calumni* toate câte antevorbitorul le-a insinuat la adresa Kultur-egyletului.“

La acestea d-l Hossu ca cel atins a dicit:

„Nu voi să răspund decâtă la cuvântul *calumni*, și răspundendă declară, că cele spuse de mine, departe de a fi nescie *calumnii*, suntă adevăruri dureroșe recunoscute de totă lumea trză. *Decă calumni suntă cele ce eu le-am dicit, atunci calumni și minciuni suntă toate câte țiarele maghiare le-au scris și le scriu când vorbesc fără fățire despre scopurile Kultur-egyletului; — calumni și minciuni suntă toate câte s'au spus și se spun în vorbirile țimate la adresa Kultur-egyletului*“

Und wenn sie sind drinne,
In der grossen Rinne,
Dann: klap zu!
Und die Menschheit hat Ruh'!

Când am sosit în Hotelul, unde avém cvartirul, ceilalți, cari de regulă prânăiau acolo, mâncaseră. Cu mine la o masă prânăia, primarul unui cerc din Viena, un fabricant de bumbac și un inginer din Gratz, toți trei ne înțelegem și bine ne petrecem.

Deodată aud un murmur în saloni. Nemțiocele delameșele din Salon încep să strige: „Russinen, Russinen, die sind Russinen!“

Mă uită și eu către fundul saloniului, unde priviau cu toții. Adecă ce era? Două dame ședea la o masă și fumau con-amore.

Un domn chiamă un chelnăr și-și dicit în limba germană: „Du-te și spune damelor, că aici nu-i ertat să fumeze“. Chelnărul plecă, der când trece pe lângă mine, eu îi dicit:

— N'ai să faci de rușine pe acele dame.

— Eu n'ăș face, într'adever, bucuros, — der m'au provocat aume, trebue să o faci. Tocmai d'asupra capete-

lorū acelorū damē este scrisă cu litere mari: „Fumatul e oprit“. Se vede că ele nu sciu nemțesce.

— N'ai să le dicit nimic, s'arū rușina în fața atătorū oșpeți. Deșchide ferestrelile din apropierea lorū și ele se vor pricepe.

Elū a urmată întocmai. Damele s'au uitat în jur de sine, au chemat pe chelnăr și l'au întrebat în limba franceză:

— Aici nu se fumază?

— Nu.

— Ei bine, n'am scit.

Apoi s'au sculat dela masă, au aruncat țigarile pe ferestă afară și au eșit d'alungul salonului printre două șiruri de mese, cu capul ridicat și cu pași siguri.

Erau două dame brune, una cam de 50, cealaltă cam de 25 ani, îmbracate modern, cu gust și cu multe briliante.

— Forțe bine făcuși, imi dicit primarul, că l'ai împedat pe chelnăr; omenii aceștia sunt într'adeveră prearoganți.

În ziua următoare, damele acele s'au pus la o mesă în apropierea intrării, nu departe de noi. Deodată intră

un domn negricios, de statură mijlocie și merge spre acele dame.

— Ah! domnule Colonel, aci nu ne-ai înșoțit în excursiunile noastre, dicit dōmna cea mai de vârstă, în frumoșă limbă a Bucuresenilor.

— Mă pardonai, der nu mi-a fost cu putință. Am avut să răspund la o depeșă ce o primii.

Auând eu acestea, m'am bucurat, că l'am împedat pe chelnăr, d'a le face de rușine.

Sub durată prânului, intră vr'o 7 tineri și se puseră la masa noastră.

Dintre ei am cunoscută pe 3 inși. Erau acei tineri spanioli, cari în anul premergător au cântat aici în Sibiu în teatru. Ceilalți erau Francezi. Conversau în limba franceză.

Aceștia făcū parte dintr'o societate de 10 tineri și două domnișore, cari se produc prin grădină în cântat.

Unul dintre ei, care ședea în capul mesei, în apropierea damelor române, trăgea cu urechea într'acolo, ca să audă ce vorbesc.

— Ce limbă vorbesc damele cu acelu domn? întrăbă el pe vecinul său.

— Mi-se pare că în limba italiană;

der etă că vin camerașii noștri, ei suntă Italiani, o să ne spună dēșii.

Alți trei tineri se apropiară de masă împreună cu două domnișore tinere și forțe frumoșe.

— Ce limbă vorbesc damele cu acelu domn? întrăbă tinerul curios.

Unul dintre cei intrăți, oprindu-se pe loc, se uită în partea aceea, ascultă nișel, apoi dicit:

— În limba italiană.

— Atăta sciam și noi, deși nu suntem Italiani ca tine; der în ce dialect?

— Ei! în munții noștri suntă o mulțime de dialecte. Cine să le scie pe toate și care de unde e, — răspuse el, apoi se aședă la masă.

Acuma să-mi mai vină cineva și să-mi contesteze latinitatea limbei româneș.

Într'o seră, acești tineri cântară o doină spaniolă; să jur pe sfânta cruce, că-i doină ardelenescă:

N'am nici pâne, n'am nici sare,
Tote le-au dusă darea mare,
Darea mare ce m'apasă,
De și sufletu-mi mai iasă etc.

(Va urma)

...se ocazii s'rbatoresci; — în sfâr-
...lumii și minciună sunt toate câte
...d-lu inspectoru de școle Réthi în
...multe rânduri le-a mărturisit cu gra-
...și în scrisu despre tendințele Kultur-
...-ului!*

Dér adunarea generală compusă din
8 maghiari „néoști“ (mai înainte jidovi și
armeni) și 3 Români, cu majoritate de
voturi a hotărât, firesce, că ba da, se se
invite jupânul Kultur-egylet a și ține a-
dunarea la Deva.

Când apoi s'a discutat întrebaarea,
ce în ce fel să se facă invitarea, în
scris, ori prin deputațiune, ori cum? d-lu
Károly József, notarul publicu de
aici, carele multe sute și mii îndesă în
businessurile sale de pe spatele acelor
Români, pe cari vrea să i unguiseze
(caci nota-bene, d-sa e agentul princi-
palu altu reuniuni în Deva), s'a sculat
și a disc: că nu e lipsă să se pripescă cu
alegere forme de invitare, deorece e între-
bare, decât va veni ori nu Kultur-egylet-ul
într'un loc, unde se ridică în potruiva lui
și neci dămănose și nu e primitu cu una-
similate!

Aici nu știu luatu-l'a pe d-lu notar
gura pe dinainte, ori d-sa crede lumea
asta mai prostă decâtu cum e, dér prin
ele ce le-a spusu d-lui a ridicatu o per-
dece, în dosul căreia se potu vedea foarte
multe și interesante lucruri, — ne-a fă-
cutu o mărturisire prețioasă.

Și anume atâtai și 'ntâiu ne dă pu-
țința de a înțelege pentru- ce d-lu pri-
marul alu Devei a chemat șenatul oră-
șenescu la o adunare generală extraordi-
nară, și încă tocmai acum pe timpul ace-
loru câlduri potopitoare, când omenii ne
mai putându-le suferi facu ce potu și se
duci care 'ncătrău pe la băi pentru mai
comodă omorire de vreme, — ér în a-
celu adunare pune la ordinea ții cestia
cu invitarea Kultur-egyletului.

Trebiesă fii foarte scurtă la vedere
pentru ca să nu poți numai decâtu cu-
voce, că primarul în înțelegere cu cei-
lalți kultur-egyletiști din locu au făcutu
acesta amăgiț de nădejdea, că Români,
la căle va fi pră caldă, fă că nu voru fi
pe acasă, nu o se se înfășizeze în adunare, și
câteli apoi, acolo fiindu numai ei de ei,
la largul lor, să aducă în unanimitate
hotărîrea de a se invita Kultur-egylet-ul
și să țină adunarea în Deva, ca apoi pe
ameziul acestui faptu alu unanimității
să potă d-lor trîmbița în lume și în
țară, că étă comitatul Hunedórei e deja
maghiarizat, fiindcă în senatul orașu-
lui Deva, în care se află și trei membri
Români, nu s'a ridicatu nici o voce în
potruiva invitării Kultur-egyletului!

O, câtu le place omeniloru acestora
să se razine de umbre și să se imbete
de frumșea fraselor, fă ele apoi și
șule și mincinose! Noi suntemu mai
mult ca siguri, că de cumva în aduna-
rea pomenitului senatu nu se ridica și
vocea potrivnică a unui Românu, în
timp de câteva țile tôte țiarele ma-
ghiare, începându dela codița coditelor
patriotice „Hunyad“ și până la mai ma-
ri mai marilor „Nemzet“ și „Pester Lloyd“,
ur fi fostu pline cu „neșteptata și ne-
prețuțimbușă imbecilă scire“, că comi-
tatul Hunedórei e deja binisoru ma-
ghiarizat; dovadă faptul că în se-
natul orașului Deva, centrul aces-
tui comitat, nu s'a ridicatu nici o
voce potrivnică invitării Kultur-egylet-
ului, și fă-care țiaru și-ară fi aședat
înaintea redacțiunii câte 101 tunuri, pe
caci le-ar fi descărcatu ca salve în onô-
rea jupânului dela Clușiu.

De omeni mai curioși și mai unici
în felul lor, ca concetățenii noștri un-
guri șovinistiți, nu scim unde te-ai mai
pute impedece. Caci să punem casul,
că la acelu adunare generală extraordi-
nară, conchemată în pripă și pe vremea
câldurilor caniculare — nu s'ar fi înfăși-
țat nici unu Românu, care să producă
tonul disarmonicu în senatu, și astfelu
ei, kultur-egylet-iști, ar fi isbitu ca cu
vot unanimu să invite pe jupânul din
Clușiu la ospățu în Deva, și ar fi um-
brat și foile unguresci cu imbucurătoarea

minciună despre unguirearea comitatului
Hunedórei, câtu vreme în realitate acestu
comitat e totu acelaș, care era înainte cu
decu de an: unde se află motivul reali-
al bucuriei și veselei lor trîmbițari de
triumf? Dora în faptul, că câtorva
kultur-egyletiști, membri în senatul oră-
șenescu, le-ar fi succesu prin o apucă-
tură ore-care a ține o ședință, la carea
neluându parte și Români, ei ar fi pu-
tutu aduce ori- ce felu de hotărîre în una-
nimitate? Er acesta însemnă ceva suc-
cesu? După felulu de cuprindere alu in-
ferbintaților loru creeri — pôte.

„Faceți Unguri și din petri!“ țise
un poetu unguur. Fericit poetu, caci
aț frații săi dau cu capulu de tôte pe-
trile, ca să facă din ele Unguri. Numai
câtu nu scim decă și Arany, — caci pare-
ni-se elu a țis — a înțesu unguirisa-
rea așa cum frații săi șovinistiți de aț
o înțelegu, adecă prin forță, lingusiri și
viclesuguri.

La noi „liberalismulu“ ungurescu și
„înțelepciunea“ cârmuirei a adus lucrul
acolo, că, în locu să incurgă străinii,
fugă și indigenii din patriă.

Să răspundă, decâtu nu e așa, cei ce
cu cădelnițele încercate de smirnă și tă-
măe tămăeză țilnic pe părintele lor Tisza,
precum și cei căroră le-a puat în capu
idea înființării și susținerii Kultur-egy-
let-ului, bagsemă pentru mai marea țării
a concordiei dintre cetățenii de sub „fe-
ricita“ oblăduire tiszaiță.

Ar trebui să înțelegă odată pentru
todduna șovinistiții, că acțiunea produce
de-afururi reacțiune și că focu cu focu nu
se pôte stinge! Altu rezultat nu voru
ajunge, decâtu că la totu pasulu voru da
cu capulu de câte o nouă piatră numită
fiasco.

Dér să revenim la vorbă cu domni,
cari ne-au datu indemnulu la scrierea
acestoru sciri...

O țice inspectorulu regescu de școle
L. Réthi, — o țice tôte țiaristica ma-
ghiară când are poftă de a spune nea-
devăruri, — și o țice tôte suflarea șo-
vinistița ungurescă, când e cuprinsa de
aceeași poftă, o țicu tot și tôte și tot-
duna, că jupânulu dela Clușiu, Dòmne
feresce, să aibă elu de gându unguirisa-
rea Românilor, Sasilor și a tuturoru Nema-
ghiarilor, ci că singurul seu scopu
adeverat e răspândirea „culturei“ un-
guresci.

La acelu observăm, că însuși d-lu
inspectoru reg. de școle și toți câți vorbescu
ca d-sa, nu-și facu credu din aceea ce mă-
rturisescu. Caci cum să credu eu, că ei,
kultur-egyletiști, nu au scopu să ungu-
riseze, când am date sigure înainte
ochilor, că acei domni Unguri dela
cârma școlei reale din Deva, cari sunt
totodată și membri ai Kultur-egylet-ului,
aduc la cunoscința publică, că în in-
ternatul acestei școli se află locu gra-
tuitu pentru atăția și atăția romano-
catholic, pentru atăția și atăția reformați,
și pentru doi Maghiari valachisați.

Care va să țic, eu, tinerulu român,
decă sunt șerac și voescu să fiu primit
gratuitu în internatul acestei școli, ce
s'a ridicatu de altcum și cu ban romă-
nesci, am să mă presintu la direcțiune
și să stau înainte cu minciuna, că étă,
eu, cutare, știu bine, că moși strămoși-
lăru mei au fostu Unguri, deși părinții
mei sunt Români curați: eu voescu să
mă „intorc“ în sinulu națiunii unguresci,
— primiți-me în internatu! Și se primesce.

Intrebăm acum: E acelu răspân-
dire de cultură? E lucru necinstit dom-
nilor șovinistiți! E apucatură nedemă!
Caci cultura ungurescă ori neungu-
rescă, pe care o voiu primi eu ca ascu-
tătoru alu claselor reale, trecut dela ro-
mânismu, o potu primi în aceeaș măsură și
formă și ca român!

Er aceea sumedenia de omeni, cari
prin astfelu de nevrednice mijloce se
străduescu a-și mări numărulu, decă se
mai constituie și într'o reuniune pentru
ajungerea mai ingrabă la multă aflata
țintă, — n'au dreptu să țic despre si-
ne-și, că formază o reuniune culturală,

și e o batjocură pentru trumosu nume
de „cultură“, că se aplică la adresa unei
societăți politice și mascate ca cea din
Clușiu.

Vrednică e acelu reuniune să o pă-
țescă peste totu loculu așa cum a pățit'o
la Deva, unde pe întunecatu și pe fu-
rișu virându-și ghiarele, s'a aflatu un
ghimpe care i-le-a împunsu, încat a
trebitu să se tragă înapoi cu ele sân-
gerate. Dér chiar de nu se sângera,
noi totu nu avém să ne supărăm nu
știu cum, caci, cum am țis, tôte is-
benda le-ar fi fostu într'aceea, că putu
pune în circulațiune mai multu cu o
minciună, ér Români din comitatul
Hunedórei totu Români ar fi rămă-
precum sunt și voru fi. E bine însă, că
câtu numai se pôte, să le zădărniciți
ori- ce străduință de a da lumii despre
noi fă și măcaru numai vești mincinose
despre noi, — pentru ceea- ce țicem:

Români! Faceți peste totu loculu,
decă se pôte în mare, aceea ce domnu
Hossu mână în mână cu stimații d-sale
tovarăși de luptă facu la Deva în micu;
ridicați-vă cu hotărîre graiurile vóstre în
adunările consiliilor comunale și orășe-
nesci, în congregațiunile comitatelor, și
pretutindeni unde numai vi-se dă prileju,
în potruiva speculanților politici; puneți
umăru la umăru, — și turbateloru va-
luri vrășmașe, pornite și manate înainte
cu multă furiă de volbura meghiarismu-
lui, împotriviți pepturile vóstre hotărîte,
ca isbindu-se de ele, să recadă sfări-
mate!

De altcum, noi n'avém decâtu să
le multămim dușmanilor noștri, pentru
serviciulu ce ni-lu facu, caci ne arată
cu degetulu tôte lăpădăturile și putriga-
iurile ce s'ar afla în sinulu neamulu nos-
tru și ne mântuescu de ele, ca cu atât
mai tare adevărații Români să ne strin-
gemu rândurile cu indoiță vigore și doru
de puternică viță romănescă.

Tocmai pe când se încheemă acelu
scrisore, aflăm, că jupânulu din poveste
și va ține adunarea s'a generală est-ănu
la Gherla. Vântósele ne-au curățitu
de elu.

Telegr. part. a „Gaz. Trans.“

Făgărașu, 29 Augustu. Aduna-
rea generală a „Asociațiunei
Transilvaniei“ s'a încheiatu aseră.
S'au alesu: Președinte Barițiu,
Vice-președinte Archimandritulu
Pușcariu, Secretaru I. Ioan Po-
pescu, Secretaru II. Dr. Crișianu.
Comitetulu a fostu realesu, cu pu-
țină modificare. Adunarea a vo-
tat 1000 fl. pentru încurajarea
literaturei populare.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS.“

(Serviciulu biuroului de coresp. din Pesta.)

Pesta, 29 Augustu. Șahul Persie
s'a despărțitu la gară foarte
cordialu de Arhiducele Iosifu și
de miniștri. La 9 1/2 a plecatu.

Parisu, 29 Augustu. Președin-
tele Carnot a subscrisu decretulu,
prin care se escrie alegerile pe
ția de 22 Septembrie.

Sofia, 29 Augustu. Episcopulu
grecescu din Varna a primitu avi-
sulu să părăsescu în timpu de trei
țile Bulgaria, caci în casu contraru
va fi isgonitu din țără. Motiv
la acelu măsură au datu ațțările
episcopului la alegerea comitetului
bisericescu.

Berlinu, 29 Augustu. Importulu
porciloru din Austro-Ungaria s'a
permisu de cancelarulu imperiului
cu condițiunea, ca imediatu să fiă
uciuș.

Petersburgu, 29 Augustu. Căsă-
toria prințului Leuchtenberg cu
princesa Anastasia de Muntenegru
s'a săvărșitu er într'unu cercu foarte
restrinsu.

DIVERSE.

Vârsta omenilor înainte de potop.

Un țiaru francesu scrie: Din bibliă
aflăm, că omenii au trăitu înainte de
potopu cu sutele de an. Așa d. e. se
spune, că Methusalem a trăitu numai
969 de an. De altă parte totu în bibliă
găsim pasagiulu următor: „Și Dom-
nul a țis... țilele omului sunt o sută
și două-țec de an.“ Cum rămâne
atunci cu sutele de an ale lui Methu-
saalem? Étă cum stă, la traducerea din
limba ebraică a bibliiei s'au făcutu gre-
șeli în ceea ce privește cifrele. Acesta
se pôte dovedi foarte ușoru. Reese
din scrierile ebraice, că la epoca când
s'a scrisu bibliă, sistemulu numericu al
Ebreilor era atâtu de primitiv, încat
numerii, cari însemnau mai multe su-
țimi, nu se puteau esprima decâtu prin
repetițiuni seu parafraze. Așa d. e. nu-
măru 900 nu s'ar fi pututu esprima nici
în vorbe nici în cifre în modul cum îl
esprimăm noi acum. Aici s'au încurcatu
traducători bibliiei. Numerile cu o sin-
gură sută le-au descifratu corect, așa
că acesta a făcutu să nu vadă gre-
șelile ce făceau când ajungeau la nu-
merii cu mai multe sutimi. Ecă o
probă despre cele ce afirmăm. Versu
3 din „Genesă“ [Bibliă] este tra-
dusu în modu corect în chipulu ur-
mător: „Și a trăitu Adamu 230 de an.“
Versu 5 însă s'a tradusu în modul
următor: „Și țilele, care le-a trăitu
Adamu, au fostu 9 sute și 30 de an.“
Acesta traducțiune este greșită, fiindcă
decă s'ar fi tradusu versu 3 totu
cum s'a tradusu și versu 5, ar fi tre-
bitu să se țic că: „Adamu a trăitu 30
de sute de an, ér nu 130 de an.“
Trei-țec de sute de an era însă o
cifru pré mare, ca să se potă admite
ca vârsta unui om, și recunoscându-se
greșela ce făcea, s'a tradusu exactu cu
130 de an. Versu 5 tradusu greșit
trebe însă în modu consequentu să se
traducă în modul următor: „Și țilele
câtu a trăitu Adamu au fostu 130 de an
și 9 an.“ Facându-se în chipulu acesta
rectificări în traducerea cifrelor din
bibliă, se reduce în modu considerabilu
vârsta patriarhilor, cari au trăitu în
ainte de potopu. Așa au trăitu:

	după textulu originalu alu bi- bliiei.	după textulu tradusu.
Adamu	numai 139 an în locu de 930 an	
Seth	„ 121 „ „ „ 912 „	
Methusalem	„ 124 „ „ „ 969 „	
Noe	„ 159 „ „ „ 950 „	

Cursulu pleței Brașov

din 29 Augustu st. n. 1889.

Bancnote romănesci	Cump.	9.42	Vënd.	9.45
Argintu romănescu	„	9.38	„	9.41
Napoleon-d'ori	„	9.43	„	9.46
Lire turcesci	„	10.68	„	10.74
Imperial	„	9.68	„	9.74
Galbin	„	5.60	„	5.63
Scris. fonc. „Albina“ 6 1/2 %	„	102.—	„	—
„ „ 5 %	„	98.59	„	99.—
Ruble rusesci	„	1.22—	„	1.23—
Mărci germane	„	58.—	„	58.25

Cursulu la bursa de Viena

din 28 Augustu st. n. 1889.

Renta de aur 4 %	99.80
Renta de hărtașă 5 %	94.60
Imprumutul căilor ferate ungare	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (1-ma emisiune)	100.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (2-a emisiune)	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (3-a emisiune)	112.20
Bonuri rurale ungare	104.70
Bonuri cu clasa de sortare	104.70
Bonuri rurale Banat-Timișu	104.70
Bonuri cu cl. de sortare	104.70
Bonuri rurale transilvane	104.70
Bonuri croato-slavone	105.—
Renta de hărtașă austriacă	83.50
Renta de argintu austriacă	84.35
Renta de aur austriacă	109.90
Losuri din 1860	138.25
Acțiunile băncei austro-ungare	906.—
Acțiunile băncei de creditu ungar.	316.50
Acțiunile băncei de creditu austr.	305.40
Galben împărătescu	9.46
Napoleon-d'ori	58.20
Mărci 100 imp. germane	119.25
Londra 10 Livres sterlinge	99.35

Editoru și Redactoru responsabilu:
Dr. Aurel Mureșianu.

„ALBINA“ 85,18

Institutul de credit și de economii
FILIALA BRAȘOVŪ

Amanetează hârtii de valoare
ȘI DE CELEA ROMÂNESCİ

până la 85% din valoarea lor după cursul de zi, și anume cu interese de 6% decă suma împrumutului trece peste v. a. fl. 1000. 6½% decă suma împrumutului este sub v. a. fl. 1000.
Informațiuni mai de aproape se pot lua zilnic în biroul institutului, piața No. 90, dela 8—2 ore d. p.

Avisul d-lor abonați!

Rugăm pe d-nii abonați ca la reînnoirea prenumerațiunii să binevoiască a scrie pe couponul mandatului postal și numărul de pe fașia sub care au primitul diarul nostru până acuma.
Totodată facem cunoscutul tuturor d-lor abonați, că mai avem din anii trecuți numeroși pentru completarea colecțiilor „Gazetei”, precum și câteva întregi colecțiuni, pentru cari se pot adresa la subsemnata Administrațiune în casă de trebuință.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabilă din 1 Iunie 1889.

Budapesta-Predeală					Predeală-Budapesta					B.-Pesta-Arad-Teiuș					Teiuș-Arad-B.-Pesta					Copsa-mică-Sibiu																							
	Tren de per-sone	Tren de accele-ratū	Tren omni-bus	Tren mixt		Tren omni-bus	Tren de accele-ratū	Tren de per-sone	Tren mixt		Tren omni-bus	Tren de pers.	Tren de pers.		Tren mixt	Tren de pers.	Tren mixt	Copsa-mică	Sibiu																								
Viena	11. —	8. —			Bucuresc	4.40	7.30	*)	Viena	11. —	3.40	Teiuș	11.24	3. —	1.42	Copsa-mică	2.05	4.50	Șeica mare	2.36	5.15																						
Budapesta	8.31	2. —	3.10	6.10	Predeală	9.12	1.14	5.03	Budapesta	7.40	9.30	Alba-Iulia	11.59	3.34	2.32	Lómneșu	3.22	6.48	Oena	8. —	3.46	6.17																					
Szolnok	11.20	4.05	7.22	9.28	Timișu	9.41	1.45	6.22	Szolnok	10.42	12.38	Vințulu de jos	12.30	4.10		Sibiu	8.35	4.18	Sibiu	8.35	4.18	6.40																					
P. Ladány	2.22	5.46	5.52	11.38	Brașov	—	10.17	2.32	7.23	Arad	2.17	4.29	Orăștia	1.01	4.43	Sibiu-Copsa-mică																											
Oradea-mare	4.18	7.01	8.46	1.51	Feldióra	4.54	7.07		Glogovaț	2.37	4.41	Simeria (Piski)	2.03	5.47	Sibiu	2.30	9.10	Oena	3.04	9.37	10.14																						
Vărad-Velenceze		7.11	9.18	2.11	Apata	5.37	7.44		Gyork	3.37	5.05	Deva	2.52	6.27	Lómneșu	10.05	10.40	Șeica mare	4.48	11.10	11.05																						
Fugyi-Vásárheli		9.44	2.32	3.38	Agostonfalva	6.43	8.29		Paulișu	4.05	5.17	Branicica	3.23	6.54	Copsa-mică	11.09	11.36	Cucerdea-Oșorhei																									
Mező-Telegd		7.41	10.21	2.55	Homorodū	7.31	9.07	*)	Radna-Lipova	4.27	5.38	Ilia	3.55	7.20	Reghinul sásesc	6.01	7.44	Cucerdea	3.05	10.20	3.26																						
Rév		8.16	11.38	3.38	Hașfaléu	9.09	10.34		Conop		6.05	Gurasada	4.08	7.32	Reghinul sásesc	7.25	7.44	Cheța	3.35	10.50	3.58																						
Bratca			12.16	4.01	Sighișóra	9.33	10.46		Bérvava		6.23	Zamū	4.44	8.03	Oșorhei	7.35	7. —	Ludoșu	3.51	11.11	4.15																						
Bucia			12.54	4.23	Elisabetopole	10.02	11.09		Soborșinū		7.20	Soborșinū	6.27	9.27	Reghinul sásesc	8.25	8. —	M.-Bogata	4.06	11.20	4.41																						
Ciucia		9.05	3.11	5.31	Mediașu	11.04	11.35		Gurasad.		8.26	Radna-Lipova	6.47	9.46	Reghinul sásesc	8.25	8. —	Iernutū	4.43	11.57	5.28																						
Huiedin		9.35	3.40	5.40	Copsa mică	11.24	12.19		Ilia		8.47	Paulișu	7.28	10.20	Oșorhei	8.25	8. —	Sânpaulū	4.58	12.12	5.44																						
Stana			4.15	6.12	Micásasa	11.57	12.15		Branicica		9.11	Gyork	7.43	10.34	Reghinul sásesc	10.10	11.05	Mirașteu	5.21	12.36	6.08																						
Aghiriș			4.36	6.24	Blașiū	12.30	12.43		Deva		9.42	Glogovaț	7.59	10.50	Copsa-mică	6.27	6.57	Sânscu	5.40	12.55	6.27																						
Ghirbău			4.58	6.38	Crăciunelū	12.45	12.55		Simeria (Piski)		9.59	Arad	8.28	11.16	Reghinul sásesc	7.35	7. —																										
Nădășel			5.26	6.56	Teiuș	1.13	1.07		Orăștia		11. —	Szolnok	8.42	11.30	Oșorhei	8.25	8. —	Reghinul sásesc	8.25	8. —																							
Clușiū		10.35	7.15	2.18	Aiudū	2.18	2.11		Șibotū		11.29	Budapesta	9.20	12.05	Reghinul sásesc	10.10	11.05	Reghinul sásesc	8.25	8. —																							
Apahida			7.48	2.48	Vințulu de sus	2.48	2.33		Vințulu de jos		12.02	Viena	9.20	12.05	Oșorhei	10. —	9.44	Reghinul sásesc	6.45	12.15	10.20																						
Ghiriș			9.13	2.56	Uióra	2.56	2.40		Alba-Iulia		8.55	Budapesta	9.20	12.05	Reghinul sásesc	10.10	11.05																										
Cucerdea			10.04	3.14	Cucerdea	3.14	2.46		Teiuș		9.54	Viena	1.40	6.05	Reghinul sásesc	10.10	11.05																										
Uióra			10.12	4.01	Ghiriș	4.01	3.27																																				
Vințulu de sus			10.19	5.28	Apahida	5.28	4.47																																				
Aiud			10.45	5.56	Clușiū	5.56	5.08																																				
Teiuș			11.34	6.45		6.45	5.32																																				
Crăciunelū			12.11	7.06	Nădășelū	7.06																																					
Blașiū			12.29	7.22	Ghirbău	7.22																																					
Micásasa				1.10	Aghirișu	7.37	6.11																																				
Copsa mică				1.30	Stana	8.03																																					
Mediașu				2.14	B. Huiedin	8.24	6.43																																				
Elisabetopole				2.54	Ciucia	9.04	7.12																																				
Sighișóra				3.35	Bucia	9.20																																					
Hașfaléu				4.07	Bratca	9.37																																					
Homorodū				5.54	Rév	9.55	7.51																																				
Agostonfalva				6.39	Mező-Telegd	10.20	8.17																																				
Apata				7.13	Fugyi-Vásárheli	10.47																																					
Feldióra				7.45	Vărad-Velenceze	10.57																																					
Brașov				8.32	Oradea-mare	11.04	8.42																																				
Timișu				9.45	P. Ladány	11.19	8.47	10.50																																			
Predeală				1.55	Szolnok	1.19	10.08	1.33																																			
Bucuresc				2.53	Budapesta	3.31	11.51	3.29																																			
				3.28	Viena	6.30	1.55	7.45																																			
				9.35		1.40	7.15	6.05																																			
Murēșu-Ludoșu-Bistrița																						Bistrița-Murēșu-Ludoșu																					
											Murēșu-Ludoșu																																
											Tagū-Budateleclū																																
											Bistrița																																
											Bistrița																																
Notă: Numerii încuadrați cu linii gróse însemnēză orele de nópce.																																											

Concursu repetitū.

Pentru ocuparea unui postu de învățătorū la școlā civilā de feti cu internatū a „Asociațiunii transilvane pentru literatura romānā și cultura poporului romānū”, prin acestā se escrie concursu nou cu terminulū până la 15 Septemvire n. anulū curentū.

Doritorii de a ocupa acestū postu au să presente următoare documente:

- atestatū de botezū;
- documente despre cualificațiunea cerutā prin legea statului (S 103 art. de lege XXXVIII din 1868) pentru ocuparea de posturi de învățătorū la școlēle civile;
- o arētare în scrisū despre studiile pregātitoare și despre ocupațiunea de până acum;
- arētarea specialitāții pentru care suntū pregātiti cu deosebire;
- findū limba romānā limba de propunere, să dovedescā, că po sedū perfectū limba romānā în vorbire și în scriere.

Concurentulū alesū se obligā a propune până la maximum 30 ore pe sēptēmānā.

Cu postulū, ce este de a se ocupa suntū împreunate următoare beneficii:

- salariu anualū de 700 fl. v. a.
- banī de cvartirū 150 fl. v. a. pe anū.

În lipsa de concurenți deplinū cualificați de parte bărbătescă comitetulū își rezervā a reflecta și pentru acestū postu la concurenți de parte femeiascā cu cualificațiunea cerutā prin legea statului.

Din ședința comitetului „Asociațiunei transilvane pentru literatura romānā și cultura poporului romānū”, ținutā în Sibiu la 28 Augustū 1889.

G. Barițiu,
președinte.

148,3—1

Dr. I. Crișianū,
secretariu II.

A. Plecarea postelorū.

- Dela Brașovū la Rēznovū-Zērnescū-Branū: 12 ore 30 m. după amēzi
- „ „ „ Zimū: 4 ore după amēzi.
- „ „ „ în Sēcuiime [S Georgi]: 1 orā 30 minute nópce.
- „ „ „ la Făgărașū: 4 ore dimineța.
- „ „ „ la Săcele: 4 ore dimineța.